

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอุทยานนกน้ำบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์บึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3 การตรวจสอบเครื่องมือ

3.4 เก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประกอบด้วย

1. นักท่องเที่ยว คือนักท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอเมือง อำเภอชุมแสง และอำเภอท่าตะโก ที่มาท่องเที่ยวเขตอุทยานนกน้ำบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 176 คนต่อวัน (สถิติการท่องเที่ยว จังหวัดนครสวรรค์. 2547 : 52)

2. เจ้าหน้าที่ คือเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาและส่งเสริมอนุรักษ์สัตว์ป่าบึงบอระเพ็ด และเจ้าหน้าที่ทำการเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงบอระเพ็ด จำนวน 35 คน

กลุ่มตัวอย่าง

1. นักท่องเที่ยว คือนักท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอเมือง อำเภอชุมแสง และอำเภอท่าตะโก ที่มาท่องเที่ยวเขตอุทยานนกน้ำบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 150 คน

2. เจ้าหน้าที่ คือเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาและส่งเสริมอนุรักษ์สัตว์ป่าบึงบอระเพ็ด และเจ้าหน้าที่ทำการเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงบอระเพ็ด ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แบบสอบถาม (Interview) ผู้วิจัยเป็นผู้สอบถาม และบันทึกคำตอบ เป็นการใช้แบบสอบถาม แบบมีคำถามแน่นอน (Structured Interview) การสอบจะมีคำถาม 3 ลักษณะคือ

1. แบบสอบถาม สำหรับนักท่องเที่ยว และเจ้าหน้าที่ เป็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการท่องเที่ยว และผลกระทบที่ได้รับจากการพัฒนาพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยว คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นคำถามเกี่ยวกับการข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว และเจ้าหน้าที่

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นคำถามที่เกี่ยวกับการจัดรูปแบบการท่องเที่ยว ในบริเวณศูนย์ศึกษาธรรมชาติที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 5 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่ เป็นคำถามที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เกิดขึ้นในพื้นที่ รวมทั้งบริเวณพื้นที่ที่มีความสำคัญสมควรได้รับการปกป้องดูแลเป็นพิเศษ ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 6 ข้อ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นคำถามเกี่ยวกับการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นแก่นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ความสะดวกในการเข้าถึงพื้นที่ รวมทั้งการพัฒนารูปแบบอาคารที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 5 ข้อ

3.2.2 การสำรวจ (Survey) ผู้วิจัยทำการสำรวจลักษณะสภาพทางกายภาพในพื้นที่อุทยานนกน้ำบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ โดยใช้เครื่องมือในการสำรวจ ดังนี้

1. กล้องถ่ายรูปและวิดีโอเทป ใช้สำรวจบริเวณพื้นที่ในอุทยานนกน้ำบึงบอระเพ็ด เพื่อทราบลักษณะภูมิประเทศ พืชพรรณและสัตว์ชนิดต่าง ๆ ที่พบเห็นความแตกต่างของบริเวณที่ถูกบุกรุกและเกิดไฟไหม้ บริเวณที่จัดให้เป็นพื้นที่ท่องเที่ยวในส่วนของศูนย์ศึกษาธรรมชาติโดยรวมในปัจจุบัน

2. กล้องส่องทางไกล ใช้สำรวจบริเวณพื้นที่ในอุทยานนกน้ำบึงบอระเพ็ด เพื่อทราบลักษณะภูมิประเทศ พืชพรรณและสัตว์ชนิดต่างในพื้นที่ ความแตกต่างของพื้นที่ที่เป็นเขตบริเวณที่ถูกบุกรุกและเกิดไฟ

3. เครื่องมือวัดระยะทาง ใช้สำรวจบริเวณพื้นที่ในอุทยานนกน้ำบึงบอระเพ็ด เพื่อระยะทางในพื้นที่ของพื้นที่ที่เป็น บริเวณที่ถูกบุกรุก และเกิดไฟไหม้ บริเวณที่จัดให้เป็นพื้นที่ท่องเที่ยวในปัจจุบัน

3.3 การตรวจสอบเครื่องมือ

3.3.1 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้ว นำแสดงต่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ทำการตรวจสอบและแก้ไขความถูกต้องของเนื้อหา ทำการตรวจสอบและแก้ไขความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของถ้อยคำ สำนวนภาษาและความชัดเจนในข้อความ

3.3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม นำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความเหมาะสมของข้อความและสำนวนภาษาที่ใช้

3.4 เก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างโดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 ผู้วิจัยขอให้งานบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้กับทาง สถาบันพัฒนาและส่งเสริมอนุรักษ์สัตว์ป่า บึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้กับ ประชากร และกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ศึกษา

3.4.2 ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลโดยการสอบถามตรงทางภาคสนาม ตามประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้จนครบ การสอบถามจะใช้สอบถามแบบตัวต่อตัว โดยการถามแล้วตอบ จากแบบสัมภาษณ์ที่ได้เตรียมไว้และจดบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร หรือมีการบันทึกเสียงด้วย เทปบันทึกเสียงเพื่อง่ายต่อการเก็บข้อมูล

3.4.3 ผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อทำการเก็บข้อมูลโดยการสำรวจและสังเกต โดยใช้เครื่องมือที่กำหนดไว้ทำการสำรวจและสังเกตตรงทางภาคสนาม

3.4.4 เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล และนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้ให้สมบูรณ์ที่สุด

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 ข้อมูลที่ได้จากการศึกษารวบรวมจากเอกสาร ผู้วิจัยจะนำมาเป็นข้อมูล ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.2 ข้อมูลจากการสอบถามประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เมื่อได้ข้อมูลดิบแล้วผู้วิจัยนำมารวบรวมคะแนนในแต่ละตอนและแต่ละเรื่อง แล้ววิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยอาศัยค่าร้อยละ จำแนกตามรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สอบถาม

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก

3.5.3 ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจพื้นที่ทางภาคสนาม เมื่อได้ข้อมูลดิบแล้วผู้วิจัยทำการสังเคราะห์ข้อมูล โดยอาศัยหลักการและเหตุผล ภายใต้เงื่อนไขสถานการณ์ปัจจุบัน

เมื่อได้ผลการสังเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยจึงนำมาเปรียบเทียบกับกรอบแนวคิดในทางทฤษฎีการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และนำผลที่ได้ทั้งหมดมาทำการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวก ที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาพื้นที่อุทยานนกน้ำเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ ต่อไป